

ranjencem njihove težke bolečine. O njem kot upravitelju vlaka se pripovedujejo v tem pogledu pravečate legende. Bolničarska služba v vlakcu je silno naporna, ker se spravi ranjence v vlak v njihovem starem perilu, ki ga je pa treba takoj sleči in potem sežgati v lokomotivi. Zato ni čisto nič čudnega, da je grof Thun, ko je prišel vlak na kolodvor Franca Jožefa, radostno izjavil, da si mora najprej preskrbeti za se perilo, ker je vso svojo zalogo razdal ranjencem in bolnikom. — Kuhinja bolniškega vlaka št. 30 je urejena za 200 oseb. Če je več bolnikov, se lahko skuha tudi še za več oseb. Hrana je urejena sledeče: Zjutraj ob šestih čaj ali kavo, ob desetih dopoldne dobijo težko ranjeni vino in mlečni kruh, ostali ranjenci samo kruh. Opoldne se dobi juha, meso, zelenjava, riž in podobno ter vino. Popoldne ob štirih čaša vina ali kozarec konjaka, zvečer čaj, kakao ali kava, cigarete ali cigare. V zadnjem času zdravniki cepijo vse bolnike proti koleri. Zdravstvene odredbe so najstrožje. Kolodvori, v katerih se ustavi vlak, so očišči z apnom in izgleda, kakor bi padel sveži sneg. Če se pokaže pri koncu vlaka nalezljiva bolezen, potem ne sme nihče iz dotičnega vlaka. V kaki večji postaji, n. pr. v Prerovu, se potem bolnika izkrci, razkuži voz, vsi, ki so se peljali z njim, pa pridejo pod karanteno. V vozovih so urejena stranišča z vodo, ki se redno razkužujejo. Če se nahajajo v bolniškem vlakcu bolniki z nalezljivimi boleznimi, tedaj se mora vlak naznaniti naslednji postaji. Nihče ne sme ne iz vlaka, niti k vlakcu brez dovoljenja postajenačelnika. Bolniški vlak vozi s povprečno hitrostjo 20—25 km na uro, tako da trajajo vožnja iz Krakova do Prerova kakih 30 ur.

Velika bitka na Rusko-Poljskem.

K.-B. Dunaj, 25. novembra. Uradno se razglasa: 25. novembra.

Velikanska bitka na Rusko-Poljskem traja še naprej. Doslej so naši vojaki v tej bitki **vjeli 29.000 Rusov** in zaplenili 49 strojnih pušk ter mnogo drugega vojnega materiala.

Namestnik generalštabnega šefa: v. Höfer, generalmajor.

Zima na Poljskem.

„Berliner Tageblatt“ poroča o zimi na Poljskem: Nasproti skrbem, ki se pogosto izražajo glede zimske vojne na Poljskem, je treba pred vsem na podlagi meteoroloških del konstatirati, da zima na Poljskem ni posebno huda, pač pa dolga; treba jo je torej ločiti od ruske zime. Dočim dosega srednja najnižja letna temperatura vzhodno od Urala —40 stopinj Celzija, v centralni Rusiji —30 stopinj, znaša v Varšavi —20 stopinj. Snega pa je prav mnogo. Ker pa ščiti sneg zemljo pred globljim prodiranjem mraza, bi zima z mogočno snežno odejo še nikakor ne bila najhujše, nasprotno bi bila za operacije celo ugodna. Varšava ima podnebje, kakor da bi ležala vsaj 5 stopinj bolj proti jugu. Milemu podnebjju v Berlinu z normalno temperaturo 8-6 stopinj je posebno občutno rezko podnebje v Markgrabovi z normalno temperaturo 5-7 stopinj, dočim ima Varšava normalno temperaturo 7-2 stopinj. Najmrzlejša povprečna temperatura je bila v Berlinu leta 1823 —11-6 stopinj, normalna temperatura —1-3 stopinj, leta 1788 pa je bilo v Berlinu baje celo —29-8 stopinj mraza. Tak mrz je celo v Varšavi velika redkost. Prvi sneg pada na Poljskem začetkom novembra. Mnogo preglavice pa delajo na Poljskem hudi snežni zameti. Celotno železniški promet se mora ustaviti. Nasprotno pa se odpirajo, če zmrznejo reke, za vojske nova pota. Po hidrografični statistiki je Visla v srednjem toku približno 113 dni pokrita z ledom največ debelim 40 do 70 cm, ki nosi celo najtežje topove. Kakšna bo letošnja zima na Poljskem, se seveda niti približno ne da reči.

Kako se v vojni kuha.

Neki nadučitelj, ki je v nemški armadi poročnik, je pisal sledeče pismo iz Mars la Toura (francosko bojišče):

Živil ni skoraj mogoče kupiti nikjer. Ubogo prebivalstvo je samo veselo, če dobi kaj od naših oddelkov, ki vozijo živež. V ostalem žive od mleka. — kolikor ga pač da onih par krav, ki jim jih je pustil oblastnik v Metz, potem od krompirja, repe, fižola in sadja, ki ga je res veliko, posebno jaboljk in češpelj. Sicer pa je vojaštvu strogo prepovedano jesti surovo sadje zaradi legarja in driske. V Mazleresu, kjer smo bili kakih devet dni, sem jedel vsak dan v gostilni. Razun surovega mesa in mleka se je tudi moglo dobiti skoro vse, če tudi precej drago. Takaj seveda vsega tega ni in zato jem hrabro, kar skuha moštvo. To sicer niso nikake poslastice, ni ravno najboljše, ali dosti je in diši prav dobro, če je človek lačen. Po krompir hodijo na polje, po zelje, repo, korenje, fižol in celo paradižnike pa v vrtove zapuščenih hiš. Neka njiva je bila posejana za klajo z mešanico ovsa in grašice, pa so porušili to grašico in so jo kuhali kot grah. Pa nima dobrega okusa, je nekoliko grenka. Za nedeljo so skuhali jabolčni močnik in so ga stisnili skozi robec (seveda čist). Ker pa nismo imeli sladkorja, pa stvar ni dišala posebno. Zmešal sem ta močnik potem s krompirjem. Prihodnji dan sem jim pokazal, kako se ta stvar napravi. Skuhal sem krompir, ali pravzaprav najprej jabolčnik — imamo namreč en sam lonec — ga stisnil skozi robec — kar je ostalo, je nekdo pojedel s pečkami vred — potem sem odlil krompir, ga pošteno zmečkal in dodal potem jabolčnik. Zmešal se sem pošteno in potem dodal glavno stvar, poltretji funt slanina, zraven. Slanino sem seveda zrezal na kocke in jo v dveh kotličkih razpustil, mast vlij v ono mešanico in jo še nekoliko popekel. In to je potem imenitno dišalo; to se pravi, meni ni posebno dišalo, pač pa drugim. Sedaj si kuhajo zopet sami in si mislim, da bo tako bolje, sami da ni nobene izpremembe, kajti edino meso, ki ga dobivamo, je — mastna slanina, večinoma prekajena, marsikedar tudi sveža. Dobivamo ga od oddelka (kolone) za živež po 62 pfenigov funt. Kolona prihaja vsak tretji dan. Zakaj ne privaža tudi tupatam tetelne ali govedine ali svinjine, ali kje vse to pušča, mi je neumljivo. Vsekakor imamo dan za dnem slanino in zato imajo vse jedi enak okus, pa naj je potem grah, fižol ali zelje. Toda dosti je, celo prav dosti, in poleg tega imamo tudi še kruh, komis. Pijemo tudi kavo zjutraj, opoldne in zvečer, seveda brez sladkorja in brez mleka. Če moj sluga iztakne kje par jajec, pa ubijem potem jajce v kavo. Ali ni to zares lepo življenje!

Ramo ob rami.

Berolin, 20. novembra. (Kor. urad) V članku z naslovom „Ramo ob rami“, poudarja

Deutsche Matrosen in der Türkei.

„Berliner Zeitung am Mittag“ skupnost postopanja nemške in avstrijsko-ogrskke armade na zapadnem Poljskem. Opozarjajoč, da zvezne vojne prej niso imele posebnega ugleda, naglašajo list, da so sedaj take razmere na nemški kakor na avstrijski strani popolnoma drugačne. List izvaja: Med obema armadama vlada popolno soglasje in tako tudi med njiju voditelji. Dokaz tega je dosedanj potek vojnih dogodkov na vzhodnem bojišču. Zlasti je treba naglašati, da so Avstrijci svoje posebne interese popolnoma na stran postavili in da zasledujejo pri vseh operacijah zgolj velike cilje vojne in dosego zmage na odločilnih točkah. Zadnja operacija Hindenburga je bila samo vsled tega mogočna, da je avstrijska armada na drugih delih bojišča poslegla vmes. Na kak način se je to v posameznosti zgodilo, se iz lahko razumljivih vojaških ozirov ne more natančno pojasniti. Šele pozneje, kadar bo mogoče od teh gibanj vzeti zastor, se bo spoznalo, na kako izvrsten način sta se obe armadi in njih voditelji med seboj podpirali. List opozarja na znatne uspehe avstro-ogrskke armade na južnem krilu in končuje: Ta pripelje soglasno sodelovanje obeh armad v prihodnjih dneh do popolnega uspeha in bo dokazano, da se da tudi v zveznih vojnah pri skupni uporabi armad različnih držav na istem bojišču potom enotnega energičnega vodstva in zastavljenja vseh razpoložljivih sil sovražnika uničiti.

Velikanski angleški parnik (naddreadnought) uničen.

K.-B. Rotterdam, 24. novembra. Glasom poročil iz najsigurnejših virov je prišel angleški naddreadnought „Audacious“ na severnem bregu Irland na mino in se je potopil. Angleška vlada noče to dejstvo objaviti, da ne bi povzročila v svoji deželi nevarnega razburjenja.

Parnik „Audacious“ imel je 27.000 ton; njegove mašine so tvorile 28.000 konjskih moči. Vozil je 22 morskih milj na uro. Oborožen je bil z deset 343 cm-kanoni in šestnajst 102 cm-kanoni. Moštva je imel čez 1.100.

Ta zdaj potrjena vest dokazuje, da ponosni Angleži tudi na morju niso varni. Ogromno število malih parnikov so jim naši zvesti zavezniki Nemci že potopili, zdaj pa še ta velikanski parnik. Ni čuda, da prešinja angleške mogotce, ki so svojo hinavščino zakrivili to krvavo svetovno vojno, hudi strah pred lastnimi svojimi rojaki. Kajti ko bedejo Angleži izpoznali nesrečno roko svoje zločinske vlade, bodejo gotovo tudi — pomedli. Za ves ostali svet pa bi bila res največja sreča, ako bi se enkrat svetovnemu zatiranju nenasitnih Angležev konec napravilo!

Nemški mornarji na Turškem.

Prinašamo danes sliko, ki bode cenjene čitatelje gotovo zanimala, to pa zlasti v tem času, ko se nahaja Turčija z nami in z Nemčijo v zvezi zoper združene sovražnike. Naša slika kaže nemške mornarje pri nekem izletu. Na glavah imajo turško pokrivalo. Cela skupina tvori poleg tega polumeseč z zvezdo.